

Рӯза ва Рамазон

الصيام ورمضان

الشيخ د. هيثم بن محمد سرحان

اللغة الطاجيكية | Забони тоҷикӣ

Рӯза ду қисм аст

Нафл:
Дар ғайр аз инҳо.

Воҷиб: Дар моҳи Рамазон, каффорот ва назрҳо

Таърифи рӯза

Ин ибодати Аллоҳ аст, ки шахс аз хӯрдан, нӯшидан ва дигар чизҳои фосидкунанда аз тулӯи субҳи содиқ то гуруби офтоб худдорӣ мекунад.

Рӯза ду асос дорад

2

Худдорӣ аз чизҳои фосидкунанда

Баъзе чизҳое, ки барои рӯзадор ҷоиз аст

- Чашидани таъми хӯрок барои эҳтиёҷ.
- Фуру бурдани оби даҳон.
- Гусл.
- Мисвок.
- Хушбӯӣ задан.
- Сард кардан.

Нияти нафл

Рӯза дар ҳар вақти рӯз дуруст мешавад, то вақте ки бо чизи фосидкунанда наояд, аммо аҷр аз вақти ният ҳисоб мешавад.

Нияти фарз

Лозим аст, ки ният дар рӯзаи фарз аз шаб пешакӣ карда шавад, яъне: қабл аз субҳ. Дар моҳи Рамазон нияти рӯза бо ворид шудани моҳ кофӣ аст. Маҳалли ният дил аст ва ба забон овардани он бидъат мебошад.

Ният

1

1-Хӯрдан ё нӯшидан қасдан — пас ҳар кӣ фаромӯш кунад, рӯзааш дуруст аст.

2-Ҳамхобӣ, агар ин дар рӯзҳои Рамазон ва рӯза бар ӯ воҷиб бошад, пас ба ӯ каффорати саҳт ворид мешавад. 3-Рехтани манӣ.

4-Ҳар чизе ки маънии хӯрдан ва нӯшиданро дошта бошад, масалан сузандорухи ғизоӣ.

5-Баровардани хун бо ҳичомат. 6-Қасдан қай кардан.

7-Хориҷ шудани хуни ҳайз ва нифос.

Фосидкунандаҳои рӯза:

Шартҳои воҷиб будани рӯза

1-Ислом.

2-Ақл

3-Ба балоғат расидагӣ, вале касоне, ки ба балоғат нарасидаанд, бояд рӯза гиранд ва валии онҳо онҳоро фармон медиҳад.

4-Дар ватан будан: Рӯза бар мусофир воҷиб нест ва беҳтар аст, ки агар барои ӯ мушкил набошад, рӯза гирад, барои амал кардани Паёмбар ﷺ зеро ки ин зудтар барои адои ҳаққи Аллоҳ ва осонтар барои масъул мебошад ва барои расидан ба фазилати моҳ.

5-Саломатӣ.

6-Аз ҳайзу нифос пок будан.

Ба рӯзадор ҳаром аст:

- 1-Фуру бурдани балғам, бо он рӯза намешиканад.
- 2-Бӯсидан барои онҳое, ки аз фосид шудани рӯзаашон амон нестанд. 3-Гуфтани дурӯғ (ки ин амал кардани ҳар чизе, ки ҳаром аст). 4-Надонистан (ки аблаҳӣ аст).
- 5-Висол (яъне дар ду рӯз пайдарпай ифтор накардан).

Макрӯҳҳои рӯза

- 1-Дар мазмаза ва об дар бинӣ кардан муболаға кардан аст.
- 2-Бе ҳоҷат чашидани таъми таом.

1447

Моҳи Рамазон муборак!

Ҳар касе, ки ба гуноҳ
одат кардааст, пас
рӯзҳои тарки гуноҳ
фаро расидааст.

sarhaan.com mahadsunnah.com

MAHADSUNNAH.COM

مَشْرِعُ مَعْجِدِ السُّنَّةِ الدَّعَوِي

“Хусусиятҳои моҳи Рамазон”

Умра дар ин моҳ
баробари Ҳаҷ аст:
Савоби зиёрати Умра
дар Рамазон бо
савоби ҳаҷ баробар
дониста мешавад.

Дар ин моҳ шабе ҳаст,
ки аз ҳазор моҳ беҳтар
аст: Ишора ба "Шаби
Қадр" (Лайлатул-қадр).

Дар ин моҳ Қуръон
нозил шудааст:
Рамазон моҳи нузули
китоби муқаддас аст.

Дарҳои биҳишт кушода,
дарҳои дӯзах баста ва
шайтонҳо занҷирбанд
мешаванд: Ин нишонаи
раҳмат ва осонии ибодат
дар ин моҳ аст.

Нидокунандае аз ҷониби
Аллоҳ нидо мекунад: "Эй
талабкунандаи некӣ,
биё!" ва дар ҳар шаби он
одамон аз оташи дӯзах
озод карда мешаванд.

Ният

Ислом

Ақл

**Шартҳои
фарз
будани
рӯза**

**Қудрати
рӯза
доштан**

**Муқим
будан**

Балоғат

**Поки аз
ҳайзу
нифос**

Оятҳои Рӯза

﴿تِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ فَلَا تَقْرَبُوهَا كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ آيَاتِهِ لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ﴾

[البقرة: 187]

“Ин ҳудуд фармони Аллоҳ аст, ба он наздик машавед. Аллоҳ оёт ва аҳкоми худро инчунин баён мекунад, бошад, ки ба парҳезгорӣ бирасанд!”. Бақара, ояти 187.

Илм сабаби тақво аст, зеро Аллоҳ Таъоло фармудааст:
“То шояд парҳезгор шаванд”.

Инчунин фармудааст: «Ҳамоно аз бандагони Аллоҳ танҳо донишмандон аз Ё метарсанд». (Фотир, 28).

Пас, ҳар қадар инсон дониши бештар дар бораи оятҳои Аллоҳ пайдо кунад, тақвои ӯ зиёд мешавад.

Аз ҳамин сабаб гуфта шудааст: «Ҳар касе, ки Аллохро бештар бишиносад, аз Ё бештар метарсад.»

(Ат–Тафсир ал–Муҳаррар)

Оятҳои Рӯза

﴿وَإِذَا سَأَلَكَ عِبَادِي عَنِّي فَإِنِّي قَرِيبٌ أُجِيبُ دَعْوَةَ الدَّاعِ إِذَا دَعَانِ﴾

[البقرة: 186]

"Эй Муҳаммад, чун бандагони Ман дар бораи Ман аз ту бипурсанд, Ман ба онҳо наздикам ва ба нидои касе, ки Манро бихонад, ҷавоб медиҳам". Бақара-186.

Мақсад аз ин ибора дар оят он аст, ки дуокунанда бояд дар дуои худ содиқ бошад. Яъне: Эҳсос кунад, ки воқеан ба Аллоҳ ниёз дорад. Имон дошта бошад, ки танҳо Худованд қодир аст дуои ӯро иҷобат кунад. Дуои худро холис гардонад, ба гунае ки қалбаш ба ғайр аз Аллоҳ ба ҳеҷ каси дигар вобаста набошад.

(Ат-Тарғибул-Муҳаррар)

РЌЗА

Барои чи рўза фарз гардид? Фоидаҳои рўза чист?

Аллоҳ таъоло фармуд; «Эй касоне, ки имон овардед, бар шумр рўза доштанро фарз карда шуд, чуноне ки ба онҳое, ки пеш аз шумо буданд, фарз карда шуда буд, бошад ки парҳезгорӣ кунед». Бақара 183.

Рўза поксозии нафс аст. Рўза сиҳати қалб ва ҷисмро ҳифз мекунад. Лекин он бо шаҳавот боз мегардад. Пас рўза инсонро аз шаҳавот боз медорад ва он бузургтарин кўмакрасон ба парҳезгорӣ аст. Рўза доштан ҷиҳоди нафс аст. Ва бар мо лозим аст, ки зидди хоҳишоти нафс бошем ва аз даст задан ба гуноҳ худдорӣ кунем.

Паёмбар (саллаллоҳу алайҳи ва саллам) фармуданд; «Ҳар савоби амали фарзанди Одам ба ҳудаш аст, ҷуз рўза, ки аз он ман аст. Ва ман ҳудам подоши онро медиҳам. Рўза сипаре дар баробари оташи дўзах аст. Пас ҳаргоҳ яке аз шумо рўзадор буд, набояд сухани баде бигӯяд ва ё бар касе фарёд занад. Ва агар касе ўро дашном дод ё бо ў ҷанҷол кард, дар ҷавобаш бигӯяд: Ман рўзадор ҳастам». Бухорӣ ва Муслим.

Дар вақти рўза аз дурўғ, ғайбат, такаббур ва суханчинӣ дур бошад, зеро ин амалҳо қабеҳ ва муҳаррам аст.

Ҷобир ибни Абдуллоҳ разияллоҳу анҳу гуфт; «Агар ту рўза бидорӣ, пас гӯш ва чашмат низ рўза доранд. Ва ҳам забонат аз дурўғ ба гуноҳ боз истад. Ва набояд рўзҳо рўзадорият ба рўзҳо рўза надоштаат баробар бошад». Ривояти Ибни Абушайба.

Рўза доштан ром кардани нафс ба корҳои хайру нек аст, ба мисли садақа додан, намоз хондан ва тиловати Қуръон кардан ва ғайра аз тоъатҳо.

Дар рўзадорӣ зоҳидӣ дар дунё ва рағбат ба охират аст. Ва дар ҷаннат ба рўзадорон гуфта мешавад; «Ба онҳо гуфта шавад: Гуворо бихўред ва бишомед, ба сабаби он ки дар рўзҳои гузашта пеш фиристода будед». Ҳоққа 24.

Роҳ ба сӯйи Фирдавсул аъло

الطريق إلى الفردوس الأعلى

Албатта ҳамаи шумо мехоҳед, ки аз аҳли Фирдавсул аъло бошед. Пас бароятон ҳафт сифати онҳоро зикр мекунам:

1. Имон овардан ба Аллоҳ ва ба Расули Ӯ саллаллоҳу алайҳи ва саллам.
2. Хушӯъ дар намоз: Яъне, намозро бо оромӣ ба охир расондан ва ба монанди Паёмбар саллаллоҳу алайҳи ва саллам намоз гузоридан аст.
3. Худдорӣ аз суҳанҳои беҳудае, ки ғоидае надорад.
4. Адои закоти мол.
5. Ҳифзи фарҷ: Яъне, огоҳ бошед, ки фарҷатон шуморо аз дохили шудан ба Фирдавсул аъло боз надорад.
6. Адои амонат: Яъне, ҳама чиз барои ту амонат аст, дарс хонданат, васияте, ки шунидӣ ва моле, ки гирифтӣ ва ғайраҳо. Пас ба амонатҳо хиёнат макун.
7. Намозро дар вақташ адо намудан: Намози Бомдод, пешин, аср, шом ва хуфтан.

Аллоҳ таъоло фармуд: «Ба дурустӣ ки мӯъминон растагор шуданд. Ҳамонҳое, ки дар намози хеш ниёишкунандаанд.

Ва ҳамонҳое, ки аз беҳуда рӯйгардонанд. Ва ҳамон касоне, ки адокунандаи закотанд. Ва ҳамон касоне, ки шармгоҳи худро нигоҳдорандаанд, магар бар занони хеш, ё канизаконе, ки милки дасти онҳо аст. Пас, ба дурустӣ ки инон накӯҳида нестанд. Пас, ҳар ки ғайри инро талаб кунад, он ҷамоа аз ҳад гузарандаанд. Ва ҳамонҳое, ки амонатҳои худ ва аҳди худро риояткунандаанд. Ва ҳамонҳое, ки бар намозҳои худ муҳофизаткунандаанд. Ин ҷамоа он ворисонеанд, ки Фирдавсро ба мерос баранд.

Онҳо он ҷо бошандаи ҷовиданд».

Мӯъминун: 1-11.

Қабули дуои рӯзадор

**Аз Анас ибни Молик
(разияллоҳу анҳу) ривоят аст,
ки Расулуллоҳ (с) фармуданд:
«Се дуо, ки рад намешавад:
Дуои падар дар ҳаққи фарзанд,
дуои рӯзадор ва дуои мусофир».**
Саҳеҳул-ҷомеъ, 3032.

**Навъҳои зиёди хӯрокро дар вақти
ифтор зиёд накунед. Зеро ин кор
аҳли хонаро аз истифодаи ҳарчи
бештар аз баракати моҳи Рамазон
машғул месозад ва вақти онҳоро
мегирад.**

MAHADSUNNAH.COM

Дар Рамазон

- Сафҳои намозгузoron дар Таровех ба ҳам меоянд,
- Китфҳо ба ҳам мерасанд,
- Пойҳо ба ҳам мечаспанд,
- Хушӯъ (тарсу эҳтиром дар намоз) ҳукмфармо мегардад,
- Раҳмат нузул мекунад,
- Ва Ҷаннат дар пеши чашмон ҳувайдо мешавад.

حكم قراءة القرآن من المصنف في صلاة النفل

ҲУКМИ ҚИРОАТИ ҚУРЪОН АЗ МУСҲАФ ДАР НАМОЗҲОИ НАФЛӢ

Ҷоиз аст, ки имом дар намози таровеҳ аз мусҳаф қироъат бикунад. Зеро ин роҳ беҳтар аст, ки ҳама муқтадиҳо тамоми оятҳои Қуръонро аз имом бишнаванд. Бо ин далел аз Қуръон ва Суннат омадааст, ки далолат ба ҷоиз будани қироъат дар намозро мекунад, ки имом аз мусҳаф хонад ва ё аз ёди худ. Аз Оиша разияллоҳу анҳо ривоят, ки ӯ ба хидматгори худ Зиквон амр кард, то дар моҳи Рамазон ба онҳо имом бошад ва Зиквон аз мусҳаф қироъат мекард. (Бухорӣ).

Лекин агар имом ҳофизии Қуръон бошад ва аз ёди қалбаш Қуръонро қироъат кунад, дар ин ҳолат зарур нест, ки аз мусҳаф бихонад. Ва ин афзалтарин роҳ аст. Зеро ҷамъкунандаи қалб ва ҷалбкунандаи хушӯ мебошад. Ва аммо он танҳогузоре, ки Қуръонро ҳифз накардааст, ба ӯ ҷоиз аст, ки аз мусҳаф дар намози таровеҳ қироъат бикунад. Зеро ин амал беҳтар аз тарк кардани Қуръон дар шабҳои Рамазон аст.

ШАБИ ҚАДР

ФАЗИЛАТИ ОН:

1. Нузули Қуръон:

Дар ин шаб
Қуръони Карим
нозил шудааст.

2. Муайян кардани
тақдир:

Аллоҳ таъоло дар ин
шаб воқеаҳои тамоми
солро муайян ва
тақдир мекунад.

3. Шаби муборак:

Ин шаб шаби
пурбаракат аст.

4. Афзалияти ибодат:

Ибодат дар ин шаб аз
ибодати ҳазор моҳ
беҳтар аст.

5. Нузули

фариштагон:

Ҷабраил (а) ва
фариштагон бо хайру
баракат ба замин
мефароянд.

6. Шаби саломатӣ:

Лайлатулқадр шаби
саломатӣ ва оромӣ аст.

Амали
солеҳ

Дуо

Эъти
-коф

Қиёмул-
лайл

Аъмоле, ки
дар ин шаб
иҷро
мешаванд:

Замони шаби Қадр:

Ин шаб дар даҳ рӯзи охири моҳи
Рамазон мебошад. Эҳтимоли
дар шабҳои тоқ (чун 21, 23, 25,
27 ва 29) буданаш нисбат ба
шабҳои ҷуфт бештар аст.

MAHADSUNNAH.COM

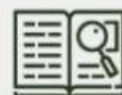
ЭЪТИКОФ

Таърифи эътикоф

Дар истилоҳ:
Дар масҷид мондан
бо нияти наздик
шудан ба Аллоҳ
Таъоло, хоҳ шаб
бошад ё рӯз.

Дар луғат:
Рӯ овардан ба
чизе ва дар он
мондан.

Ҳукми эътикоф:
Эътикоф барои мардон
ва занон суннат аст.

Ҳадафҳои эътикоф

- Бастани дил ба тоати Аллоҳ.
- Чамъ кардани дил барои ибодати Ӯ.

- Бо Аллоҳ танҳо мондан.
- Дур шудан аз машғул шудан ба мардум ва корҳои дунё.

Шартҳои дуруст
будани эътикоф:

• Ислом

• Ақл

• Фарқ кардани
хуб ва бад.

• Ният

• Барои зан:
иҷозати шавҳар

• Дар масҷиде, ки
намози ҷамоат
хонда шавад.

Замони эътикоф:

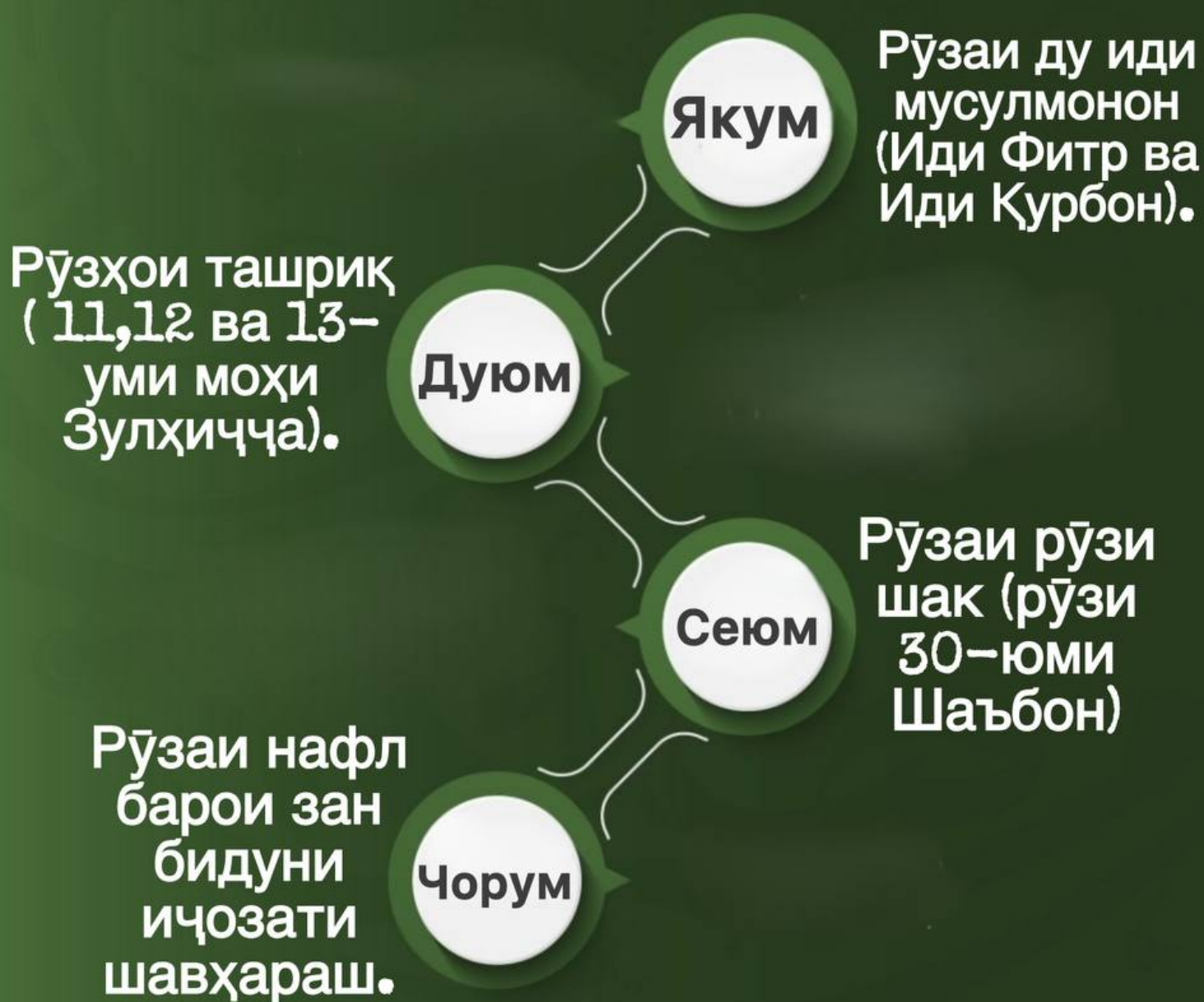
Эътикоф дар тамоми
сол ҷоиз аст, вале дар
моҳи Рамазон бештар
мустаҳаб мебошад.

Амали инсон дар эътикоф:

Мустаҳаб аст, ки муътакиф
машғул шавад ба: ибодат,
хондани Қуръон, дуо, зикр,
намозҳои нафл.

Рӯзҳое, ки рӯза гирифтани дар он ҳаром аст:

АК ХАФЗАИ Рӯзҳои

Рӯзи Душанбе - Як Рӯз Пеш аз Ошуро

Ривояти Табари

15 июл

ибни Аббос разияллоҳу анҳу як рӯз
пеш ва як рӯз баъди ошруро рӯза медошт.

Рӯзи Сешанбе - Рӯзаи Ошуро Бахшиши Гуноҳон

Ривояти Муслим

16 июл

Расулуллоҳ ﷺ фармуданд: Аз Аллоҳ умедворам, ки
рӯзаи ошуро гуноҳонисоли гузаштaro маҳв мекунад.

Рӯзи Чоршанбе - Як Рӯз Баъди Ошуро

Ривояти Табари

17 июл

ибни Аббос разияллоҳу анҳу як рӯз
пеш ва як рӯз баъди ошруро рӯза медошт.

Рӯзи Панҷшанбе - Рӯзаи Рӯзи Панҷшанбе

Ривояти Тирмизӣ

18 июл

Расулуллоҳ ﷺ ҳамеша рӯзаи Душанбе
ва Панҷшанbero рӯза медоштанд.

Рӯзи Ҷумъа - Рӯзаи Аёми Бийз 13-14-15

Ривояти Носириддин

19 июл

Расулуллоҳ ﷺ фармуданд: ҳар вақте хости
рӯза бигирӣ пас рӯзҳои бийз рӯза бидор.

Рӯзи Шанбе - Рӯзаи Аёми Бийз 13-14-15

Ривояти Носириддин

20 июл

Расулуллоҳ ﷺ фармуданд: ҳар вақте хости
рӯза бигирӣ пас рӯзҳои бийз рӯза бидор.

Рӯзи Якшанбе - Рӯзаи Аёми Бийз 13-14-15

Ривояти Носириддин

21 июл

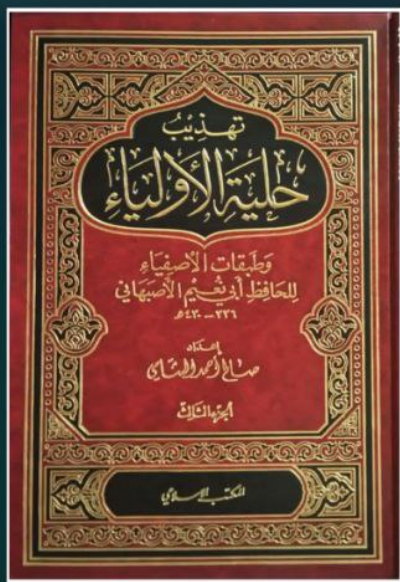
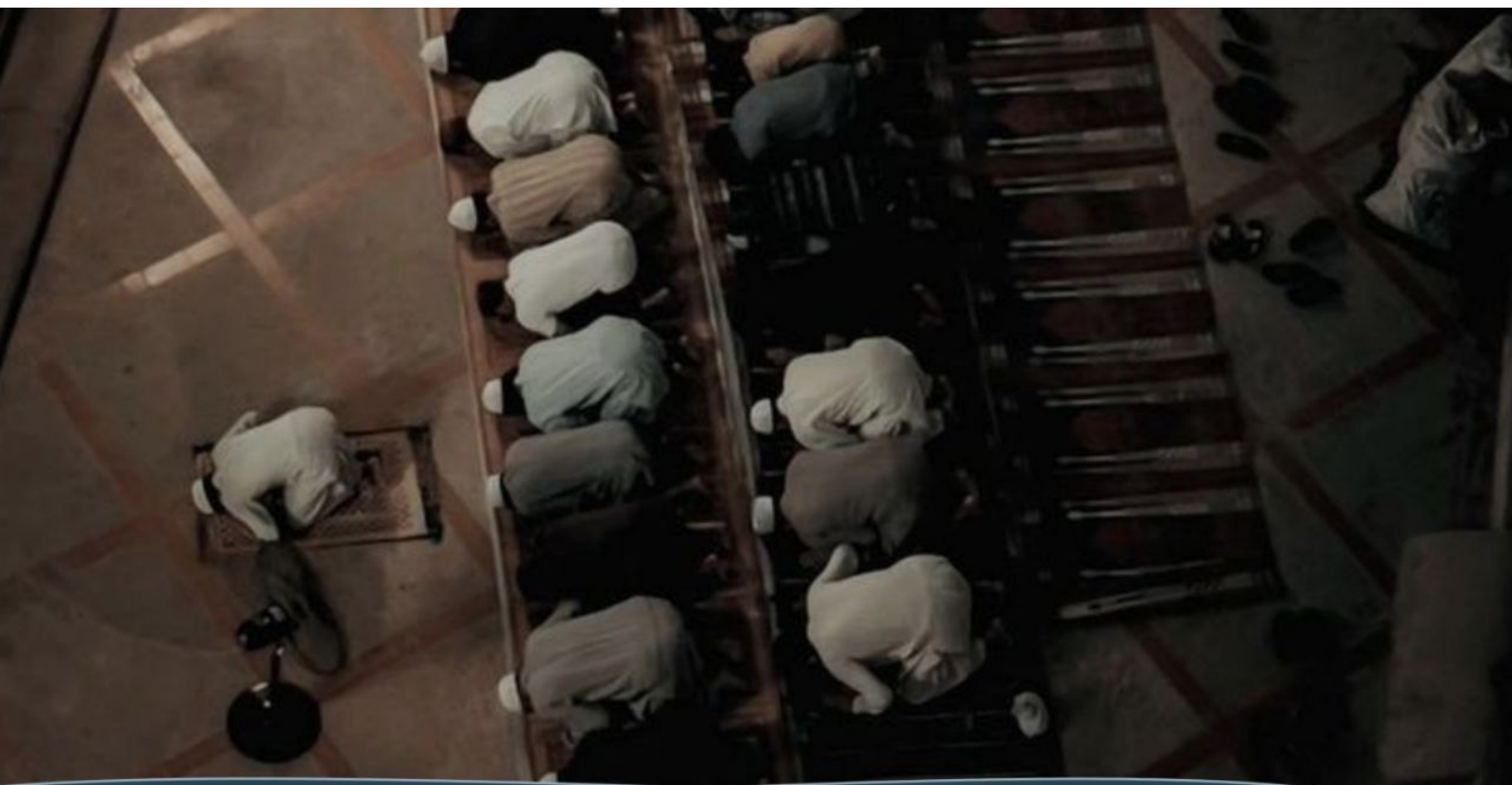
Расулуллоҳ ﷺ фармуданд: ҳар вақте хости
рӯза бигирӣ пас рӯзҳои бийз рӯза бидор.

Рӯзи Душанбе - Рӯзаи Душанбе

Ривояти Аҳмад

22 июл

Расулуллоҳ ﷺ ҳамеша рӯзаи Душанбе
ва Панҷшанbero рӯза медоштанд.

Абӯ Наъим رحمته الله дар китобаш "Ҳилят-ул-Авлия 2/163 аз Саъид ибни Мусаййиб رحمته الله ки мегӯяд:

Дар муддати панҷоҳ сол, ман ҳеҷ такбири аввали намозро тарк накардаам. Ва ман дар ин муддат пушти сари касеро надидаам дар намоз бо ҷамоат (ба ин хотир, ки ҳамеша дар саффи аввал буд).

 manhaaj_tjk

 manhaaj.tjk

mahadsunnah.com
sarhaan.com

دعاء الصائم عند الإفطار
ДУОИ РЌЗАДОР ДАР
ВАҚТИ ИФТОР

Дар шариъат дуо кардан баъди ибодатҳо асли бузурге дорад. Ба мисли дуои баъди намозҳо ва баъди азон ва дуо дар маносики ҳаҷ ва инчунин дар вақти ифтор. Аллоҳ таъоло дар Қуръони карим бисёр дуоро зикр кардааст. Аз он дуоҳо дар ояти рӯза чунин фармудааст:

وَإِذَا سَأَلَكَ عِبَادِي عَنِّي فَإِنِّي قَرِيبٌ أُجِيبُ دَعْوَةَ الدَّاعِ إِذَا دَعَانِ
فَلْيَسْتَجِيبُوا لِي وَلْيُؤْمِنُوا بِي لَعَلَّهُمْ يَرْشُدُونَ (سورة البقرة)

“Ва чун бадағони ман дар бораи ман туро бипурсанд, пас ҳамоно ман наздикам, дуои дуокунандаро чун дуо кунад, қабул мекунам, пас бояд, ки онҳо барои ман фармонбардорӣ кунанд ва бояд, ки ба ман бигараванд, то бошад, ки роҳ ёбанд”. Бақара:186.

Ин далолат бар он мекунад, ки дуо дар моҳи мубораки Рамазон аҳмияти бузурге дорад. Ва дуо кардани шахси рӯзадор дар вақти ифтор суннат аст, ки чунин дуо мекунад:

ذَهَبَ الظَّمْأُ وَابْتَلَّتِ الْعُرُوقُ وَثَبَتَ الْأَجْرُ إِن شَاءَ اللَّهُ

“Заҳабаз замъу вабталлатил уруқу ва сабатал аҷру иншоаллоҳ”.

“Ташнагӣ ва хастагӣ бартараф шуд ва рағҳо беҳбудӣ ёфт ва ба хости Аллоҳ аҷру савоб ҳосил гардид”.

Ва аммо дуои машҳуре, ки дар байни мардум паҳн гаштааст:

اللهم لك صمت وعلى رزقك أفطرت وبك آمنت وعليك توكلت

“Аллоҳумма лака сумту ва ало ризқиқа афтарту ва бика оманту ва алайка таваккалту”. Абудовуд. Ин ҳадис мурсал аст, яъне заъиф мебошад. Аллоҳ

حکم من لا يصوم في رمضان بدون عذر

ҲУКМИ ШАХСЕ, КИ ДАР МОҲИ РАМАЗОН БЕ ЯГОН УЗР РЌЗА НАМЕДОРАД

Рўзаи моҳи Рамазон рукне аз аркони Ислом аст. Бинобарин ба шахси болиғу оқил ва мукаллаф ҷоиз нест, ки бе ягон узр рўзаи худро бихўрад, магар дар ҳолати сафар ва беморӣ. Инсон агар як рўз бе узр рўза надошт, ба таҳқиқ ба гуноҳе аз гуноҳони кабира даст задааст ва нафси худро ба ғазабу азоби Парвардигор дучор кардааст. Пас бар ӯ лозим аст, ки тавбаи содиқона бикунад ва қазои онро бидорад. Онҳое, ки ошкоро дар моҳи Рамазон чизе меҳўранд ва ё менўшанд Паёмбар ﷺ ро нусрат намодаанд ва бо ин гуноҳи бузургашон худро ба азобу машаққат гирифтор мекунанд, ки бо он розӣ ҳастанд.

Ибни Ҳаҷарӣ Ҳайтамӣ раҳимаҳуллоҳ гуфт: “Чиҳилум ва чилуяккум гуноҳи кабира, тарки рўзадорӣ дар Рамазон ва ифтори он рўзҳо ва чимоъ аз узрҳо нест, ба ғайр аз беморӣ ва сафар”. Аз Абуумома разияллоҳу анҳу ривоят аст, ки гуфт: Паёмбар ﷺ фармуданд: “Дар ҳоле, ки ман хоб будам ду нафар ба наздам омаданд ва аз дастонам гирифта маро ба кўҳи ноҳамворе бурданд ва гуфтанд: Боло бирав. Гуфтам: Қудрати аз ҷой хестан ва ба боло рафтанро надорам. Пас гуфтанд: Бароят осон хоҳем кард. Пас боло рафтам, ҳатто ба сиёҳии кўҳ расидам, ки аз онҷо овози баланде мебаромад. Гуфтам: Ин овози чист? Гуфтанд: Ин нолаи аҳли дўзах аст. Пас ман аз онҷо рафтам ва қавмеро дидам, ки аз пойҳояшон овезон ҳастанд. Устуғонҳои паҳлуяшон дарида ва аз гарданҳояшон хун мечакид. Гуфтам: инҳо кистанд? Гуфта шуд, ки онон касоне ҳастанд, ки пеш аз даромадани вақт дар Рамазон ифтор мекарданд”. Ибни Ҳиббон ва Ибни Хузайма. Пас ҳоли онҳое, ки рўза намегиранд чӣ мешуда бошад?

